

Raadsvoorstel en -besluit

2023-0093198

Ronald de Meij
Afdeling: Maatschappelijke Ontwikkeling
7/07/23
Ontwikkelagenda Opvang en
ondersteuning.pdf

Ontwikkelagenda opvang en ondersteuning

Aan de leden van de raad,

Het college van burgemeester en wethouders stelt u voor te besluiten:

1. kennis te nemen van de ontwikkelagenda opvang en ondersteuning;
2. akkoord te gaan met het beschikbaar stellen van in totaal € 100.000 budget voor de uitvoering van de pilot 'Doorstroomwonen' in 2023 (€ 20.000) en 2024 (€ 80.000);
3. de lasten voor 2023 (€ 20.000) te dekken uit de meerinkomsten Beschermd Wonen. De lasten 2024 (€ 80.000) te dekken door een onttrekking aan de Algemene Reserve;
4. de begroting 2023 dienovereenkomstig te wijzigen en de consequenties in 2024 te verwerken in de op te stellen begroting 2024;

De secretaris,

De burgemeester,

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van

De griffier,

De voorzitter,

Toelichting

Inleiding

Een passende plek om te wonen en te leven. Het is een basisbehoefte die voor kwetsbare inwoners lang niet vanzelfsprekend is. Zeker nu een woning vinden steeds moeilijker is.

Gemeente Zwijndrecht werkt vanuit het raadsprogramma aan een inclusieve samenleving waarin iedereen gelijkwaardig mee doet en waarin aandacht is voor elkaar. Met het transformatieplan is ingezet op het Vivera Sociaal Wijkteam als centrale punt voor informatie en advies, en voor inwoners de ingang en toegang naar ondersteuning en zorg. Vanuit het kader 'Een plek voor iedereen' is vanaf 2019 geïnvesteerd in een sterkere zorginfrastructuur met de Zwijndrechtse zorgmarinier, een integraal wijkteam, een buurtcirkel, en meer ggz-expertise in het wijkteam. Er wordt gewerkt aan huisvesting van kwetsbare groepen: flexwoningen, het logeershuis, woontrainingscomplex en terugvalvoorziening. Er wordt nu een woonzorgvisie ontwikkeld om integraal keuzes te maken in de opgaves op het gebied van wonen, zorg en welzijn.

Niet alleen lokaal zet Zwijndrecht zich in, ook regionaal wordt samengewerkt aan passende ondersteuning. De opvang voor daklozen is regionaal georganiseerd. Momenteel wordt de regionale visie op de maatschappelijke opvang aangescherpt om deze nog beter uit te kunnen voeren. Ook voor beschermd wonen werken we regionaal al jaren samen. Vanuit deze stabiele samenwerking wordt de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis verder vormgegeven, zoals u heeft kunnen lezen in de raadsinformatiebrief van 30 mei 2023. De wetsaanpassing die nodig is voor de doordecentralisatie is met een jaar uitgesteld naar 1 januari 2025. Omdat de beweging naar beschermd thuis aansluit op het Transformatieplan Sociaal Domein werkt Zwijndrecht, samen met de regiogemeenten, onverminderd door aan het versterken van deze beweging.

Er is de afgelopen jaren ingezet op zorg en huisvesting, maar de opgave blijft groeien. De vraag om hulp van gemeenten neemt toe. Dat alles tegen de achtergrond van kwetsbare buurten in Zwijndrecht. Wat kan Zwijndrecht de komende periode lokaal doen om passend invulling te geven aan ondersteuning en opvang van kwetsbare mensen? Om dat concreet te maken zijn knelpunten in de uitvoering geïnventariseerd. Op basis van deze knelpunten is een ontwikkelagenda Opvang en ondersteuning opgesteld, uitgaande van het kader 'een plek voor iedereen'. De ontwikkelagenda scherpt de Zwijndrechtse strategie op wonen en zorg aan en stelt concrete acties voor om de knelpunten aan te pakken. Met een pilot wordt ingezet op tijdelijk wonen met praktische begeleiding, om dakloosheid te voorkomen (preventie) en doorstroom naar 'je leven op orde' te stimuleren.

Eerdere besluitvorming

Op 24 september 2019 is Een plek voor iedereen vastgesteld. Op 20 april 2021 is het vervolg beleidsplan Een plek voor iedereen vastgesteld, met een structureel bedrag in de begroting. Het uitgangspunt van Een plek voor iedereen is dat kwetsbare inwoners op een gelijkwaardige manier zelfstandig in de wijk kunnen wonen en mee kunnen doen. Met het beleidsplan is gewerkt aan een optimale lokale infrastructuur zodat kwetsbare inwoners (met GGZ problematiek) zelfstandig in de wijk kunnen wonen en mee kunnen doen. De ontwikkelagenda borduurt voort op het beleidsplan Een plek voor iedereen.

In 2020 is het Position paper Wonen met zorg vastgesteld door het college, dat op 4 december 2020 op de stukkenlijst van de raad is gezet. Het position paper geeft richting aan de vraag hoe Zwijndrecht zich lokaal en regionaal moet opstellen op het gebied van wonen en zorg. Vanuit deze strategie is ingezet op lokale en regionale woonvormen, in afstemming met de regio vanuit de Agenda Huisvesting Kwetsbare Groepen (AHKG). De strategie uit het position paper is het uitgangspunt van de ontwikkelagenda, in de ontwikkelagenda wordt de strategie aangevuld.

Beoogd effect

Het versterken van de lokale ondersteuning en opvang van kwetsbare mensen in Zwijndrecht.

Ontwikkelagenda opvang en ondersteuning

Argumenten

1.1 Met het vaststellen van deze ontwikkelagenda continueert de inzet van Zwijndrecht in passende lokale ondersteuning en opvang van kwetsbare mensen.

De ontwikkelagenda is een vervolg op de inzet vanuit Een plek voor iedereen. Het beoogt de knelpunten in de uitvoering aan te pakken door praktische interventies, die binnen de invloedssfeer liggen van de gemeente Zwijndrecht.

1.2 Met de ontwikkelagenda sluit Zwijndrecht zoveel mogelijk aan bij de regionale samenwerking, en wordt dit versterkt met lokale oplossingen.

Regionale samenwerking biedt meerwaarde vanwege schaalgrootte en waterbedeffect. Dit wordt versterkt met lokale oplossingen die de kracht van Zwijndrecht benutten.

2.1. Tijdelijk wonen gekoppeld aan praktische woonbegeleiding ondersteunt (dreigend) dakloze mensen om hun leven weer op orde te krijgen vanuit het principe Eerst een thuis.

Vanuit de stabiliteit van een zelfstandige woonruimte kan gewerkt worden aan vervolgstappen, gericht op doorstroom naar nog meer zelfstandigheid door praktische ondersteuning.

2.2. Door de pilot samen met betrokken lokale partners verder te ontwikkelen sluiten we aan bij de actuele vraag.

De exacte invulling van de pilot wordt uitgewerkt met betrokken partners, die deels ook betrokken zijn geweest bij het ontstaan van de pilot.

2.3. Door een tijdelijke pilot te starten met incidenteel geld en passende monitoren, krijgen we inzicht in het effect van de inzet op de ondersteuning in de hele keten

Onderdeel van de uitwerking van de pilot is monitoring van de effecten van de pilot. Met de pilot willen we minimaal vijftien mensen ondersteunen bij het weer zelfstandig wonen na (dreigende) dakloosheid en actief deel te nemen aan de maatschappij.

3.1. In 2022 is een extra bate van €440.000 toegevoegd aan de algemene reserve, vanuit het overschot op beschermd wonen vanuit centrumgemeente Dordrecht.

Door een deel hiervan weer aan de reserve te onttrekken, kan de pilot Doorstroomwonen gefinancierd worden met middelen die oorspronkelijk voor de kwetsbare doelgroep waren bestemd.

4.1 Het budgetrecht berust bij de raad

Het budgetrecht berust bij de raad. Het beschikbaar stellen van de middelen en het ramen van de dekking vanuit de BW&O middelen is een expliciet besluit van de raad.

Kanttekeningen

1.1 De ontwikkelagenda is een aanvulling op Een plek voor iedereen, die moet landen in de woonzorgvisie

De ontwikkelagenda loopt vooruit op de woonzorgvisie, omdat de ontwikkelagenda nu alvast de knelpunten in de uitvoering aanpakt. De uitgangspunten van de ontwikkelagenda sluiten aan op eerder vastgesteld beleid. De ontwikkelagenda krijgt uiteindelijk een plek in de woonzorgvisie, zodat het geheel op elkaar is afgestemd.

2.1 Concurrentie doelgroepen

Er zijn veel doelgroepen die op korte termijn om (tijdelijke) huisvesting of opvang vragen. De locaties zijn beperkt. Ongeacht het aantal voorzieningen dat we realiseren de vraag zal altijd groter zijn dan het aanbod.

2.2 Draagkracht wijken

Ontwikkelagenda opvang en ondersteuning

Het is belangrijk om bij het huisvesten van kwetsbare groepen de draagkracht van de omgeving mee te wegen.

Extern draagvlak

De ontwikkelagenda is opgesteld op basis van input vanuit het Lokaal ZorgNetwerk (LZN), het Vivera sociaal wijkteam en de zorgmarinier. Het idee voor de pilot is ontstaan uit gesprekken met deze partijen en wordt met hen verder uitgewerkt. Hierbij worden ook andere partners betrokken. De ontwikkelagenda sluit aan op de ontwikkelingen in de regionale samenwerking in de regio Drechtsteden/Alblasserwaard.

Duurzaamheid

N.v.t.

Aanpak/uitvoering/evaluatie

Indien de raad het budget voor de pilot 'Doorstroomwonen' beschikbaar stelt, voert het college de pilot uit. Daarnaast wordt in opdracht van het college de ontwikkelagenda opvang en ondersteuning uitgevoerd. De acties zijn vastgelegd in een uitvoeringsagenda, met een looptijd van een jaar. Daarna geven wij u een terugkoppeling over de opbrengsten.

Communicatie/publicatie/participatie

Voor de communicatie wordt zoveel als mogelijk aangesloten bij de communicatie die vanuit de woonzorgvisie wordt ingezet.

Personeel/organisatie/SCD

De acties worden uitgevoerd door de afdeling maatschappelijke ontwikkeling (MO), in goede afstemming met de afdeling ruimtelijke ordening (RO).

Financiën

Voor de bekostiging van de pilot Doorstroomwonen is € 100.000 nodig waarvan 20% (€ 20.000) in 2023 en 80% (€ 80.000) in 2024.

Jaarlijks ontvangt Zwijndrecht meer middelen terug bij de afrekening van centrumgemeente Dordrecht uit de regionale taak uitvoering Beschermd Wonen. Dit heeft in onze concept jaarrekening 2022 geleid tot een niet begrote extra bate van € 440.000, die is toegevoegd aan de Algemene Reserve. Daarom is het voorstel om een gedeelte van deze middelen weer te onttrekken ten gunste van het lokale beleid (i.c. een pilot) voor Beschermd Wonen in 2024. Op basis van tussentijdse cijfers verwachten we in 2023 meer middelen terug te krijgen dan we begroot hebben. We stellen voor een gedeelte hiervan in te zetten om de extra lasten voor 2023 (€20.000) te dekken. In de tweede bestuursrapportage zal de verwachte teruggave geactualiseerd worden en dit zal naar verwachting dus zorgen voor een meevaller.

De algemene reserve bevat naar verwachting en op het moment van adviseren (d.d. 12 juni 2023) € 24.150.000 (op basis van de concept jaarrekening 2022) per 31-12-2022. De reserve is derhalve toereikend voor het doen van deze onttrekking. Het voorstel heeft geen effect op het geraamd resultaat na de reserve onttrekking(en).